

Høgskolen i Buskerud. Finn Haugen (finn.haugen@hibu.no).

Eksamen i SEKY3322 Kybernetikk 3

Tid: 27. mai 2009. Varighet 5 timer. Vekt i sluttkarakteren: 70%

Hjelpemidler: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler. Kalkulator ikke tillatt.

Bakerst i oppgavesettet er det en formelsamling.

Kontakt under eksamen: Finn Haugen (faglærer), tlf. 97019215.

Hvis du mener at det mangler forutsetninger for å løse en oppgave, skal du selv definere disse forutsetningene.

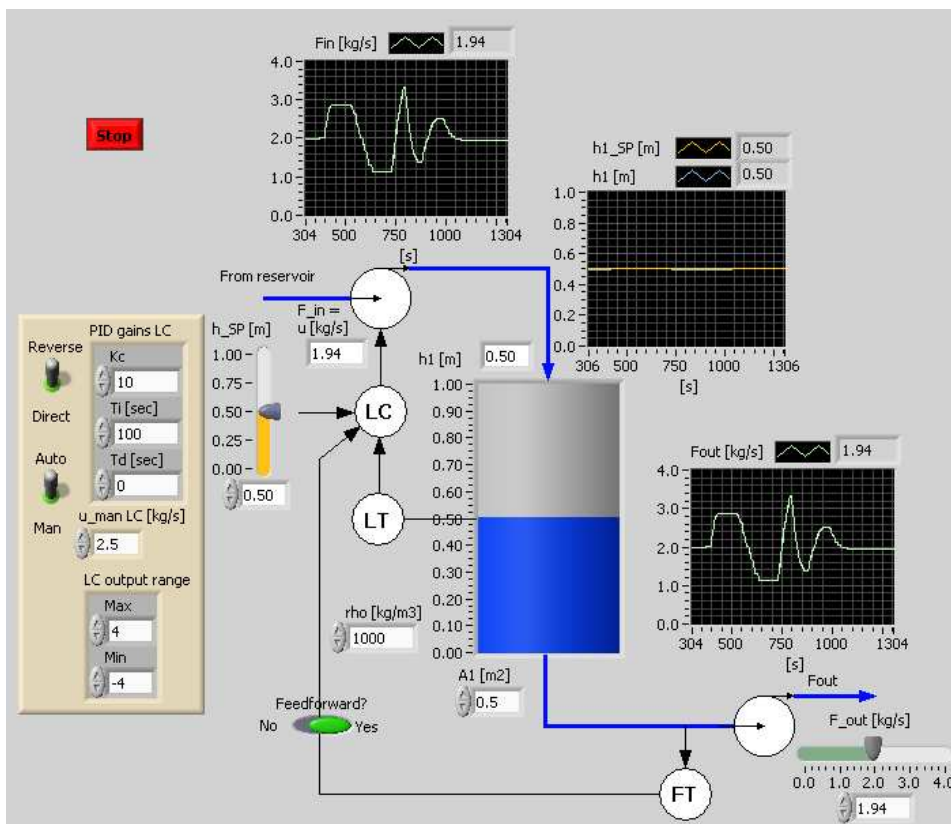
---

1. (10 % vekt) Gi et (gjerne fiktivt) eksempel på en problemstilling som kan løses vha. minste kvadraters metode.
2. (10) Hva kan du bruke et Kalman-filter til?
3. (5) Hvilke parametre er det aktuelt å justere på i et Kalman-filter for å få estimeringen til å forløpe tilfredsstillende? Beskriv kort fordel og ulemper ved justeringene (dvs. ved økning/reduksjon).
4. (5) Skriv opp et vilkårlig eksempel på en lineær tidsdiskret tilstandsrommodell med 2 tilstander, 2 pådrag og 2 utganger. Skriv modellen på matrise-vektorform.
5. (15) Gitt en prosess med 2 tilstandsvariable, x_1 og x_2 , og ett pådrag, u . Tilstand x_1 skal reguleres. Referansen er r . Tegn et blokkdiagram som viser strukturen av reguleringsystemet når regulatoren implementerer LQ-regulering med integralvirkning. (Blokkdiagrammet skal vise regulatoren i detalj. Integratoren kan representeres med en integratorblokk.)
6. (15) Beskriv prinsippet for MPC (Model-based Predictive Control).
7. (15) Figur 1 viser en væsketank som skal nivåreguleres. En matematisk modell basert på massebalanse for væsken er

$$\rho A \dot{h}(t) = F_{in}(t) - F_{out}(t) \quad (1)$$

der h [m] er nivå, F_{in} [kg³/s] er innstrømning, F_{out} [kg/s] er utstrømning, A [m²] er tverrsnittsareal, ρ [kg/m³] er væsketettheten. F_{in} er lik nivåregulatorens pådragssignal u mht. tallverdi. Utstrømningen utgjør en forstyrrelse på nivået.

Utleid en foroverkopplingsfunksjon ut fra prosessmodellen. Anta at nivåsettpunktet (-referansen) er h_{SP} .

Figur 1:

8. Gitt følgende prosessmodell:

$$\dot{x} = -D|x|x + L + Ku\sqrt{p} \quad (2)$$

x skal reguleres. Referansen er r . D , K og p er modellparametre. L er en forstyrrelse. u er pådrag.

- (a) (15) Finn regulatorfunksjonen basert på feedback linearization (norsk: lineariserende tilbakekopling eller ulineær dekopling) for denne prosessen. Hvilke størrelser i prosessmodellen må være kjente til enhver tid for at regulatorfunksjonen skal kunne realiseres?
  - (b) (5) Reguleringsystemets tidskonstant skal være T_1 . Finn regulatorparametrene for den interne PI-regulatoren.
9. (5) Hvordan kan du sjekke om en modellbasert regulator er robust overfor modellfeil, selv om du ikke har noen fysisk prosess å teste reguleringsystemet mot?

Formelliste for eksamen i SEKY3322 Kybernetikk 3

På eksamen må du selv velge hvilke(n) av formlene som er aktuelle i den enkelte oppgave.

$$\dot{x}(t_k) \approx \frac{x(t_{k+1}) - x(t_k)}{h} \quad (3)$$

$$\dot{x}(t_k) \approx \frac{x(t_k) - x(t_{k-1})}{h} \quad (4)$$

$$u(t) = u_0 + K_p e(t) + \frac{K_p}{T_i} \int_0^t e \, d\tau + K_p T_d \dot{e}_f(t) \quad (5)$$

$$x(k+1) = f[x(k), u(k)] \quad (6)$$

$$y(k) = g[x(k), u(k)] \quad (7)$$

$$x(k+1) = Ax(k) + Bu(k) \quad (8)$$

$$y(k) = Cx(k) + Du(k) \quad (9)$$

$$A = \left[\begin{array}{cc} \frac{\partial f_1}{\partial x_1} & \frac{\partial f_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial f_2}{\partial x_1} & \frac{\partial f_2}{\partial x_2} \end{array} \right] \Big|_{\text{op}} = \frac{\partial f}{\partial x^T} \Big|_{\text{op}} \quad (10)$$

$$B = \left[\begin{array}{cc} \frac{\partial f_1}{\partial u_1} & \frac{\partial f_1}{\partial u_2} \\ \frac{\partial f_2}{\partial u_1} & \frac{\partial f_2}{\partial u_2} \end{array} \right] \Big|_{\text{op}} = \frac{\partial f}{\partial u^T} \Big|_{\text{op}} \quad (11)$$

$$C = \left[\begin{array}{cc} \frac{\partial g_1}{\partial x_1} & \frac{\partial g_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial g_2}{\partial x_1} & \frac{\partial g_2}{\partial x_2} \end{array} \right] \Big|_{\text{op}} = \frac{\partial g}{\partial x^T} \Big|_{\text{op}} \quad (12)$$

$$D = \left[\begin{array}{cc} \frac{\partial g_1}{\partial u_1} & \frac{\partial g_1}{\partial u_2} \\ \frac{\partial g_2}{\partial u_1} & \frac{\partial g_2}{\partial u_2} \end{array} \right] \Big|_{\text{op}} = \frac{\partial g}{\partial u^T} \Big|_{\text{op}} \quad (13)$$

$$\mathcal{Z}\{y(k)\} = \sum_{k=0}^{\infty} y(k)z^{-k} \quad (14)$$

$$k_1 y_1(z) + k_2 y_2(z) \iff k_1 y_1(k) + k_2 y_2(k) \quad (15)$$

$$z^{-n} y(z) \iff y(k-n) \quad (16)$$

$$z^n y(z) \iff y(k+n) \quad (17)$$

$$\text{Unity step at time-step } k=0: 1 \iff \frac{z}{z-1} \quad (18)$$

$$H_s = \frac{y_s}{u_s} = \lim_{z \rightarrow 1} H(z) = H(1) \quad (19)$$

$$L(z) = H_c(z) \underbrace{H_u(z) H_s(z)}_{H_p(z)} = H_c(z) H_p(z) \quad (20)$$

$$T(z) = \frac{L(z)}{1+L(z)} = \frac{\frac{n_L(z)}{d_L(z)}}{1 + \frac{n_L(z)}{d_L(z)}} = \frac{n_L(z)}{d_L(z) + n_L(z)} \quad (21)$$

$$m_x = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} x(k) \quad (22)$$

$$\text{Var}(x) = \frac{1}{N-1} \sum_{k=0}^{N-1} [x(k) - m_x]^2 \quad (23)$$

$$\sigma = \sqrt{\text{Var}(x)} \quad (24)$$

$$R_x(L) = E\{[x(k+L) - m_x][x(k) - m_x]\} \quad (25)$$

$$R_{xy}(L) = E\{[x(k+L) - m_x][y(k) - m_y]\} \quad (26)$$

$$\delta(L) = \begin{cases} 1 & \text{when } L = 0 \\ 0 & \text{when } L \neq 0 \end{cases} \quad (27)$$

$$m_y = Gm_v + C \quad (28)$$

$$\sigma_y^2 = G^2 \sigma_v^2 \quad (29)$$

$$y = \Phi \theta \quad (30)$$

$$\theta_{\text{LS}} = (\Phi^T \Phi)^{-1} \Phi^T y \quad (31)$$

$$\dot{x}_k \approx \frac{\frac{x_{k+1}-x_k}{h} + \frac{x_k-x_{k-1}}{h}}{2} = \frac{x_{k+1} - x_{k-1}}{2h} \quad (32)$$

$$M_{\text{obs}} = \begin{bmatrix} C \\ CA \\ \vdots \\ CA^{n-1} \end{bmatrix} \quad (33)$$

$$x(k+1) = f[x(k), u(k)] + Gw(k) \quad (34)$$

$$y(k) = g[x(k), u(k)] + Hw(k) + v(k) \quad (35)$$

$$R_w(L) = Q\delta(L) \quad (36)$$

$$R_v(L) = R\delta(L) \quad (37)$$

$$y_p(k) = g[x_p(k)] \quad (38)$$

$$e(k) = y(k) - y_p(k) \quad (39)$$

$$x_c(k) = x_p(k) + Ke(k) \quad (40)$$

$$x_p(k+1) = f[x_c(k), u(k)] \quad (41)$$

$$\dot{x} = f + Bu \quad (42)$$

$$\ddot{x} = f + Bu \quad (43)$$

$$T(s) = \frac{y_{mf}(s)}{y_{msP}(s)} = \frac{1}{T_C s + 1} e^{-\tau s} \quad (44)$$

$H(s)$	K_p	T_i	T_d
$\frac{K}{s} e^{-\tau s}$	$\frac{1}{K(T_C + \tau)}$	$k_1 (T_C + \tau)$	0
$\frac{K}{Ts+1} e^{-\tau s}$	$\frac{T}{K(T_C + \tau)}$	$\min [T, k_1 (T_C + \tau)]$	0
$\frac{K}{(Ts+1)s} e^{-\tau s}$	$\frac{1}{K(T_C + \tau)}$	$k_1 (T_C + \tau)$	T
$\frac{K}{(T_1s+1)(T_2s+1)} e^{-\tau s}$	$\frac{T_1}{K(T_C + \tau)}$	$\min [T_1, k_1 (T_C + \tau)]$	T_2
$\frac{K}{s^2} e^{-\tau s}$	$\frac{1}{4K(T_C + \tau)^2}$	$4(T_C + \tau)$	$4(T_C + \tau)$

$$u = B^{-1} \left(K_p e + K_i \int_0^t e d\tau + \dot{r}_{y_f} - f \right) \quad (45)$$

$$u = B^{-1} \left(K_p e + K_i \int_0^t e d\tau + K_d \frac{de_f}{dt} + \ddot{r}_{y_f} - f \right) \quad (46)$$

$$K_{pp} = K_{ps} \left(1 + \frac{T_{ds}}{T_{is}} \right) \quad (47)$$

$$T_{ip} = T_{is} \left(1 + \frac{T_{ds}}{T_{is}} \right) \quad (48)$$

$$T_{dp} = T_{ds} \frac{1}{1 + \frac{T_{ds}}{T_{is}}} \quad (49)$$

$$x(k+1) = Ax(k) + Bu(k) + G_w w(k) \quad (50)$$

$$J = \sum_{k=0}^{\infty} [x^T(k)Qx(k) + u^T(k)Ru(k) + 2x^T(k)Nu(k)] \quad (51)$$

$$u(k) = -G(k)x(k) \quad (52)$$

$$M_{\text{control}} = \begin{bmatrix} B : AB : A^2B : \dots : A^{n-1}B \end{bmatrix} \quad (53)$$

$$J = \sum_{i=N_w}^{N_p} [\hat{y}(t_{k+i}|t_k) - r(t_{k+i}|t_k)]^T Q [\hat{y}(t_{k+i}|t_k) - r(t_{k+i}|t_k)] \quad (54)$$

$$+ \sum_{i=1}^{N_c-1} [\Delta u(t_{k+i}|t_k)]^T R [\Delta u(t_{k+i}|t_k)] \quad (55)$$

$$+ \sum_{i=N_w}^{N_p} [u(t_{k+i}|t_k) - s(t_{k+i}|t_k)]^T N [u(t_{k+i}|t_k) - s(t_{k+i}|t_k)] \quad (56)$$